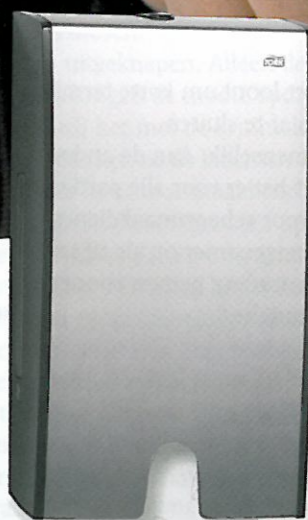

Soft Business. In Aluminium.

Kies voor kwaliteit, zelfs in uw sanitaire ruimte. Gebruik het zachtste papier voor aluminium dispensers met een stijlvol design. Laat het lila laurierblad maatgevend zijn – uw klanten en collega's zullen het zien.

Tork System Image-line. Een compleet systeem met dispensers voor exclusieve sanitaire ruimten geschikt voor Tork Premium papier en zeep.

Neem voor meer informatie contact op met SCA of uw leverancier.
SCA TISSUE EUROPE AFH, telefoon +31 (0) 30 698 46 66, www.tork.nl
Tork® is a registered trademark owned by the company SCA Hygiene Products AB

De Belgische markt van Europees aanbesteden

De wetgeving over aanbesteden – de aanbestedingsrichtlijn – is afkomstig van de Europese Unie. Deze richtlijn is voor de 27 landen van de Europese Unie vertaald in een nationale wetgeving. Hoe zit dat met die vertaling in het naburige België? En hoe verloopt de handel op de Belgische Europese aanbestedingsmarkt? Zijn ook daar de opdrachten veelal – of uitsluitend – weggelegd voor een handje vol 'groten'? En waar staat de intermediair? Wat is zijn invloed? België blijkt verre van een kopie van Nederland. **PETRA DE BRUIN**

In Nederland is de aanbestedingsrichtlijn vertaald in het BAO – het Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten – en het BASS, het Besluit aanbestedingsregels Speciale Sectoren. Een voorstel voor een nieuwe aanbestedingswet werd in sep-

tember 2006 met algemene stemmen aangenomen door de Tweede Kamer, maar sneuvelde – zoals bekend – op 8 juli in de Eerste Kamer.

'In België worden aanbestedingen zelden begeleid door intermediairs'

In België is de Europese wetgeving ingevoerd bij de Wet op de overheidsopdrachten op 24 december 1993. Vanaf 1 mei 1997 werd de wetgeving effectief van kracht. De uitvoering van de wet werd vastgelegd in de Koninklijke besluiten van 8 januari 1996 en 26 september 1996.

Concurrentie

In België mag geen enkele administratieve overheid, gemeente of de federale

overheid, voor de uitbesteding van een opdracht zomaar een contract afsluiten met een willekeurig bedrijf of persoon. De overheid is immers onderworpen aan de Wet op de overheidsopdrachten. Deze wet verplicht de overheid om voor elke opdracht de

vrije concurrentie te laten spelen. De wet op de overheidsopdrachten bevat diverse procedures, die ervoor zorgen dat de concurrentie tussen de bedrijven zo veel mogelijk kan spelen, zo schrijft de theorie voor, maar na een gesprek met Yvan Fieremans wordt de praktijk ons helder.

Fieremans is voorzitter de ABSU – de Belgische OSB en met 190 leden de grootste werkgeversorganisatie in België – en bestuurder van schoonmaakdienstverlener Cleaning Masters. 'We maken ons als vereniging bij de overheid hard om de aan te besteden objecten voor de schoonmaak op te

delen. We benaderen daarvoor de overheidsinstantie – een gemeente, stad of andere organisatie – zodra wij weten, dat zij Europees gaan aanbesteden. We willen kleinere bedrijven ook een kans bieden. Het gaat er toch om dat het MKB zich ook kan inschrijven voor Europese aanbestedingen? Dus inschrijven voor kleinere gebouwen, gebouwen die het bedrijf aankan. En onze inzet en benadering helpt zeker', legt Fieremans uit.

Leveringen

Leveringen aan de Belgische overheid vinden plaats volgens vaste, wettelijk bepaalde regels. De opdrachten voor dergelijke leveringen worden verstrekt via:

- » openbare of beperkte aanbestedingen;
  - » algemene of beperkte offerteaanvragen;
  - » onderhandse overeenkomsten.
- In de wet wordt onderscheid gemaakt tussen de begrippen werken, leveringen en diensten. Met betrekking tot werken is het voor buitenlandse bedrijven bij het meedingen naar een aanbesteding van belang, dat een aannemer in België erkend moet zijn. Deze erken-

Yvan Fieremans, voorzitter ABSU: 'Het gaat er toch om dat het MKB zich ook kan inschrijven voor Europese aanbestedingen?'

ning geldt niet voor aannemers van leveringen of diensten.

Marktgrootte

Even een paar cijfers op een rij. Met een totale oppervlakte van 30.528 km² is België een kwart kleiner dan Nederland. Op 1 januari telde het land van de Walen en Vlamingen 10.666.866 inwoners (ter vergelijking: Nederland telde op 1 januari 16.428.360 inwoners). En verder nog voor de statistici onder ons: de Belgische schoonmaakbranche telt zo'n 1700 schoonmaak- en glasbewassingsbedrijven; in Nederland ligt dat cijfer op ruim 7200. Dagelijks zijn er in Nederland zo'n 180.000 schoonmakers aan de slag, in België wordt dat aantal geschat op 55.000.

(Advertentie)

DE STANDAARD IN MICROVEZEL

Trekt u zelf uw conclusie: een Belg en een Nederlander hebben zo'n beetje een zelfde gemiddeld leefoppervlakte, maar de verhouding tussen het aantal schoonmaakbedrijven en het aantal werkzaam in de schoonmaakbranche ligt geheel anders.

Gedelegeerd bestuurder ABSU Hilde Engels verklaart dit: 'In België is bijna 55 procent van de markt uitbesteed. En die uitbesteede markt schatten wij

De Europese Commissie start met een project om de systemen voor elektronische aanbestedingen van verschillende landen te verbinden

op jaarbasis in op 1.255 miljoen euro. Dat betekent dus dat er bij ons veel schoonmaakwerk door eigen diensten wordt uitgevoerd.'

Aanbestedingsmarkt

We wilden in het kader van Europese aanbestedingen nog een belangrijke vergelijking maken, namelijk tussen het volume van aanbestedingen voor schoonmaakonderhoud in Nederland - naar schatting zo'n 600 miljoen euro - en die in België. Maar nee, dat cijfer hebben we ondanks ons rondje bellen, het op vele punten navragen en niet te vergeten het wereldwijde web niet boven tafel kunnen krijgen. Het best bewaarde geheim van België?

Wat wel duidelijk werd, is dat de gunningen van Europese aanbestedingsopdrachten een wedstrijd is tussen de tien a vijftien grootste schoonmaakdienstverleners.

'ISS vormt net als in Nederland de top', legt Fieremans uit. 'Daarna volgen Laurenty, Euroclean, Gom, Cleaning Masters, Iris Cleaning Services, Care, Antwerp Cleaning Services en Onet.'

Intermediairs

Wie in Nederland aan Europees aanbesteden denkt, denkt aan intermediairs. Hoe zit dat bij onze gewaardeerde burens? Zijn intermediairs net als in Nederland ook daar prominent aanwe-

zig in het aanbestedingsproces? 'Vanwege het Europese karakter zijn de aanbestedingsprocedures in België en Nederland hetzelfde. Echter, het verschil zit 'm erin dat in België aanbestedingen zelden begeleid worden door intermediairs. Er zijn simpelweg bijna geen intermediairs, slechts een handje vol', legt Els Nys, directeur van de Belgische vestiging van Atir, uit. 'De Belgische intermediairmarkt is dus nog in

volle ontwikkeling, dit in tegenstelling dus tot Nederland', concludeert intermediairpionier Nys. Kortom, een schril contrast met de ruim 50 intermediairs die de redactie heeft verzameld en elders in deze editie van Service Management staan vermeld.

Ook een erkenning voor intermediairs of schoonmaakmakelaars bestaat (nog) niet in België. Als er al een in-

Hilde Engels, directeur ABSU: 'In België is bijna 55 procent van de markt uitbesteed.'

termediair wordt ingeschakeld voor een Europees aanbestedingsproces, dan is dat bij het opstellen van de bestekken. Daarna is het 'vrij spel' voor de schoonmaakdienstverleners die zich inschrijven voor de opdracht.

Elektronische aanbestedingen

In Nederland is het elektronisch aanbesteden in opkomst. Naast het begin dit jaar geïnitieerde en inmiddels succesvolle particuliere initiatief van Masterkey-Plus is er TenderNed, de marktplaats van overheidsaanbestedingen, die in 2010 operationeel wordt. Redenen voor de digitalisering van het aanbestedingsproces zijn onder meer tijds-winst (en geld) en toegankelijkheid voor een groter publiek, dus ook het midden- en kleinbedrijf (MKB).

Op Europees niveau wordt op initiatief van de Europese Commissie gestart met een project om de systemen voor elektronische aanbestedingen van verschillende landen te verbinden. Acht landen nemen deel aan een pilotoproject. Doel is om de kleine en middelgrote ondernemingen (de KMO's) meer kansen te geven om op buitenlandse aanbestedingen in te tekenen. Volgens Eurocommissaris voor de informatiemaatschappij Viviane Reding is 'het project een cruciale stap naar de eenmaking van de Europese markt'. De overheid zorgt voor 16 procent van het

'De Belgische intermediairmarkt is nog in volle ontwikkeling, dit in tegenstelling dus tot Nederland', concludeert intermediairpionier Els Nys van Atir België.

bruto binnenlands product, een markt waartoe KMO's nu eenvoudiger toegang krijgen. Het project heet PEPPOL, wat staat voor Pan European Public Procurement OnLine. In totaal wordt er 19 miljoen euro ingestoken, waarvan 9,8 uit een Europees innovatieprogramma. Afgezien van de koppeling van de

(Advertentie)

acht deelnemende landen aan een Europees systeem, is het de bedoeling om ook specificaties te ontwikkelen. Daarin krijgen verschillende belanghebbenden inspraak: de lidstaten, standaardiseringsinstellingen, de softwareindustrie en KMO's/MKB's. België neemt geen deel aan het proefproject. Christian Henrard, de leider van Belgisch e-procurementproject JEPPI legt uit: 'Het is niet eenvoudig om de Belgische systemen aan te sluiten op een Europees systeem. Reden is de versnippering van de Belgische e-procurementprojecten: er is een Belgische tool, een Waalse en er zijn privé-initiatieven.'

Voorlopig moet België het dus doen met het aloude, grijze Publicatieblad van de Europese Unie. Probleem is dat enkel de echt grote contracten als Europese aanbesteding (moeten) worden gepubliceerd.

Met dank aan: Frank van Akelien (coördinator Facilitaire Diensten RVT Immaculata), Hilde Engels (gedelegeerd bestuurder ABSU), Yvan Fieremans (voorzitter ABSU en bestuurder Cleaning Masters), Rob Klinkert, hoofd Adviesgroep Masterkey-Plus, Els Nys (directeur Atir België), André de Reus (directeur Atir Nederland) en Cor van der Velden (directeur Opleiding Facilitaire Diensten - OFD)

R 100 ROCA pregno
Oplosmiddelbevattend impregneer voor alle zuigende natuursteenvloeren.

R 180 ROCA clarin
Kristallisor voor alle kalkhoudende steensoorten.

R 200 ROCA dispers
Complete steenverzorging voor alle natuur- en kunststeenvloeren die gecoat kunnen worden.

R 300 ROCA wipe
Filmvormend dweilmiddel, speciaal voor geïmpregneerde, hoogglanzende oppervlakken met een slechte beschermfilm.

ROCA – voor uw natuurstenen vloeren.

www.buzil.com